

A KÚRIA

Önkormányzati Tanácsának

h a t á r o z a t a

Az ügy száma: Köf.5058/2014/5.

A tanács tagja: dr. Kozma György a tanács elnöke; dr. Balogh Zsolt előadó bíró; dr. Hörcherné dr. Marosi Ildikó bíró

Az indítványozó: Alapvető Jogok Biztosa (Budapest, Nádor u. 22.)

Az érintett önkormányzat: Penc Község Önkormányzata (Penc, Rákóczi u. 18.)

Az ügy tárgya: település nevének használata

Rendelkező rész

A Kúria Önkormányzati Tanácsa

- megállapítja, hogy Penc Község Önkormányzata Képviselő-testületének a „Penc” település nevének használatáról szóló 6/2014. (V.22.) számú önkormányzati rendelet 2. § (2) bekezdése és 7.§-a törvényt sértő, ezért e rendelkezéseket megsemmisíti.
- elrendeli határozatának a Magyar Közlönyben való közzétételét;
- elrendeli, hogy a határozat közzétételére – a Magyar Közlönyben való közzétételt követő nyolc napon belül – az önkormányzati rendelet kihirdetésével azonos módon kerüljön sor.

A határozat ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

Az indítvány alapjául szolgáló tényállás

1 Az Alapvető Jogok Biztosánál magánszemély kezdeményezte, hogy az alapvető jogok biztosáról szóló 2011. évi CXI. törvény (a továbbiakban: Ajbt.) 34/A. § (1) bekezdése alapján indítványozza Penc Község Önkormányzata Képviselő-testületének a „Penc” település nevének használatáról szóló 6/2014. (V.22.) számú önkormányzati rendelete (a továbbiakban: Ör.) domain-regisztrációt előíró szabályának megsemmisítését. A panaszos szerint a véleménynyilvánítás szabadságát sérti, hogy egy nyilvános internetes oldalra más oldalon nem hivatkozhat, illetve nem alkothat véleményt a településről, az önkormányzatról vagy intézményeiről.

Az indítvány és az érintett önkormányzat állásfoglalása

2 Az Alapvető Jogok Biztosa (a továbbiakban: indítványozó) az Ör. 1. §-ából, illetve 2. § (2) bekezdéséből arra a következtetésre jutott, hogy az Ör. tárgyi hatálya a domain nevek használatára is kiterjed. Az indítványozó hivatkozott az elektronikus kereskedelmi szolgáltatások, valamint az információs társadalommal összefüggő szolgáltatások egyes kérdéseiről szóló 2001. évi CVIII. törvény (a továbbiakban: Ekertv.) több rendelkezésére, amelyekből az előzetes engedélyezést kizáró elv következik, azaz sem a szolgáltatás megkezdéséhez, sem a szolgáltatás körébe tartozó bármely tevékenységhez nem szükséges engedély vagy hatósági határozat. Az indítványozó előadta, hogy a Magyarországi Internet Szolgáltatók Tanácsa [mint a nemzeti közdomain (.hu) nyilvántartója] az Ekertv. 15/A. §-ában foglalt önszabályozás lehetőségével élve megalkotta a Domainregisztrációs Szabályzatot (a továbbiakban: Szabályzat), amelynek 2.2.4. pontja szerint közvetlenül a .hu közdomain alá történő delegálás esetén kizárólag a helyi önkormányzat jogosult az önkormányzattal rendelkező település nevével megegyező domain nevet választani. Az indítványozó szerint azonban a Szabályzat nem terjed ki arra az esetkörre, amikor a domain név nem a település elnevezése, csak tartalmazza azt, vagy annak valamilyen képzett alakja.

3 Az indítványozó – hivatkozva a 47/1995. (VI.30.) AB határozatra is – kifejtette, hogy a településnév viselésének szabályozása törvény által nem szabályozott helyi társadalmi viszony, az önkormányzatnak jogában áll a névhasználatról rendelkezni. Az önkormányzat, mint jogi személy jogosult fellépni az elnevezést használóval szemben, ha az jogát, jogos érdekét sérti. Ez következik a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény 2:43. § f) pontjából is. Az indítványozó azonban nyomatékkal hangsúlyozta, hogy a névviseléshez való jog megsértésével szembeni fellépés a magánjog és nem a közjog területére tartozik. El kell határolni az önkormányzatot, mint névhasználati joggal felruházott jogi személyt és az önkormányzatot, mint rendelet kibocsátásra feljogosított közhatalmi szervet. Ezt a tételt

tartalmazza az Internet Szolgáltatók Tanácsa Tanácsadó Testületének 3/2000. (V.10.) elvi állásfoglalása is.

4 A fentiek alapján az indítványozó kifejtette, hogy az önkormányzatnak közjogi értelemben nem az elnevezéssel kapcsolatos tilalmakat kell megállapítani (mivel ezek a Ptk.-ból következnek), erre a Ptk. nem adott felhatalmazást. Az indítványozó szerint azzal, hogy az önkormányzat a magánjog területére tartozó kérdést közhatalmi úton szabályoz, tartalmilag a Ptk. eszközrendszerét vonja el, erre azonban az Alaptörvény 32. cikk (2) bekezdése értelmében nincs lehetősége. Minderre tekintette kérte az indítványozó az Ör. 2. § (2) bekezdésnek megsemmisítését, amely – véleménye szerint – ellentétes a Ptk. XI. és XII. címében foglalt rendelkezésekkel.

5 Az indítványozó a fentieken túl az Ör. 7. § (1) bekezdésnek is kérte a törvényességi vizsgálatát. E rendelkezés szerint aki „Penc” nevét megnevezésében, vagy egyéb módon engedély nélkül, illetve engedélytől eltérően használja, továbbá az Ör.-ben szabályozottakat megszegi, szabálysértést követ el, és 150.000 Ft-ig terjedő pénzbírsággal sújtható. A szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló 2012. évi II. törvény (a továbbiakban: Szabstv.) 1. § (1) bekezdéséből következően a törvény taxatív listát ad a szabálysértésekről, új szabálysértési tényállás megállapítására az önkormányzatnak nincs lehetősége. A Szabstv. 250. §-a csak a közterületen életvitelszerűen megvalósuló közterületi tartózkodás körében ad felhatalmazást önkormányzati rendeletalkotásra, így az Ör. 7. §-a ellentétes a Szabstv. 1. § (1) bekezdésével és 250. §-ával. A helyi önkormányzat szankcionálási jogkörével kapcsolatban az indítványozó a 38/2012. (XI.14.) AB határozatból is idézett.

6 Az indítványozó szerint mivel a megsemmisíteni kért Ör. 2. § (2) bekezdése és 7. §-a az Ör. immanens, jellegadó részeit képezik, amelyek nélkül az Ör. nem alkalmazható, kezdeményezte az Ör. egészének megsemmisítését is.

7 A Kúria Önkormányzati Tanácsa a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény (a továbbiakban: Bszi.) 52. §-a alapján az indítványt megküldte Penc Község Önkormányzatának (a továbbiakban: érintett önkormányzat) állásfoglalás beszerzése céljából. Az érintett önkormányzat szerint az Ör. 2. § (2) bekezdése nem ellentétes más jogszabállyal és nem sérti a vélemény szabadságot. Az Ör. 2. § (2) bekezdése nem arról szól, hogy a panaszos nem alkothat véleményt a településről, hanem csupán a védett tartalom használatát köti engedélyhez, a használatot azonban nem tiltja meg. Az önkormányzat szerint a település nevének védelme nem csupán az önkormányzat magánjogi vetületében szükséges, hanem annak védelme a település lakosainak, mint közösség érdekeinek a védelmét is szolgálja, hiszen bármilyen tartalom nemcsak az önkormányzatot, hanem az ott lakók érdekét is sérti. A település nevének védelme közügy, így az a közjog területére tartozik. Az érintett önkormányzat szerint az indítvány folyamatosan azzal érvel, hogy a rendelet tiltja a védett tartalom megjelenítését, holott nem erről van szó, csupán védeni próbálja azt.

Az Ör. 7. §-ával összefüggésben az önkormányzat előadta, hogy egyetért az indítványozóval abban, hogy az sérti a Szabstv.-t. Az Ör. e tekintetben történő módosítását az önkormányzat is tervezte, de – mivel jelen indítvány alapján azt a Kúria vizsgálja – megvárja a Kúria döntését.

8 Végezetül az érintett önkormányzat előadta, hogy nem ért egyet az indítvánnyal a tekintetben, hogy a megsemmisíteni kért rendelkezés nélkül a rendelet fennmaradó rendelkezései önmagukban ne lennének alkalmazhatók.

A Kúria Önkormányzati Tanácsa döntésének indokolása

9 Az adott település nevének, címerének és zászlajának használatára vonatkozó szabályozás hagyományos önkormányzati szabályozási tárgykör, az önkormányzatok, mint törvény által nem szabályozott helyi társadalmi viszonyt vonják szabályozási tárgykörükbe. Jelen ügyben is az Ör. bevezető része az Alaptörvény 32. cikk (2) bekezdésében meghatározott eredeti jogalkotói hatáskörre hivatkozik.

10 Az indítványozó által felhívott 47/1995. (VI.30.) AB határozat szerint „[k]ülönösebb bizonyítás nélkül megállapítható, hogy egyes városnak, településnek fűződhet jogi érdeke nevének használatához. Nem érdektelen, hogy a helység nevét milyen célra, milyen tevékenység mellett stb. kívánják használni. Ebből következik, hogy a város nevének használatához, ha a település önkormányzata úgy döntött, hozzájárulása szükséges.” E tekintetben a helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvényt felváltó, Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (a továbbiakban: Mötv.) sem teremtett eltérő szabályozási környezetet. Az önkormányzatokra vonatkozó törvényi szabályozás és a fenti határozat megállapításai alapján több önkormányzat a településnév használati engedélyezési eljárást, mint önkormányzati hatósági ügyet rendeletben szabályozza.

11 Nemzetközi összehasonlítás alapján is megállapítható, hogy a település nevének meghatározása általában önkormányzati saját ügy. Mind az osztrák, mind a német jogrendszerben az önkormányzatoknak a törvény keretei között saját szabályozási hatásköreik vannak. Az önkormányzat névhez való jogát a Német Szövetségi Alkotmánybíróság is elismerte (az esetben a Deutsche Bahn-nal szemben indított eljárást egy önkormányzat, mivel a település pályaudvarának megjelölésekor rosszul használta a település nevét – I. BVerwG, NJW 1974, 1207).

12 Németországban az önkormányzatok nevének használata során a közjogi szabályok mellett a kérdésre megfelelően alkalmazzák a polgári jog névhasználatra vonatkozó rendelkezéseit is, figyelemmel arra, hogy az önkormányzatok (a települési és a járási önkormányzatok) közjogi jogi személyek. A település nevének használatára vagy szerződés alapján kerül sor [pl. az észak-rajna-vesztfáliai községi rendtartás (Art. 40-42 és 63-64 GO

NRW) rögzíti, hogy az ún. felhasználói szerződést a polgármester köti meg, azonban a központi bizottmánynak bizonyos esetekben egyetértési, más esetekben sajátos jogorvoslati szerepe van], vagy a névhasználat engedélyhez kötött [például a Szövetségi Bíróság (Bundesgerichtshof) egy eseti döntésében jogellenesnek minősítette azt az önkormányzat engedélye nélkül használt reklámszlogent, amely szerint „Dortmund a Hansa sörrel üdvözl”, ugyanis ezzel a reklámozó megsértette a település névhez való jogát (BGH NJW 1963, 2267skk.)]. Abban az esetben, ha a névhasználattal kapcsolatosan a hatósági jelleg domborodik ki (önkormányzati hatósági ügynek tekintve), úgy a döntéssel szemben közigazgatási bírósági jogorvoslatnak van helye.

13 Nincs viszont egységes és különösen nincs kiforrott gyakorlat (és elmélet) a domain nevek használatát illetően. A német jog a névhasználatról egy tekintet alá veszi az egyéb önkormányzati jelképek (zászló, címer) védelmét is (I. BGHZ 119, 237). Ezt a védelmet egy polgári bírósági ítélet a domain nevekre is kiterjesztette a heidelberg.de ügyben (LG Mannheim, 7 O 60/96. sz. ügy). E körben azonban problémaként merült fel, hogy egy túlzottan széles engedélyeztetési jog a szólásszabadság sérelmét is felvetheti. Azonban a tartományi felsőbírósági gyakorlatban a névhasználatnál erősebben védtek az önkormányzatok jogait, így a solingen.info ügyben (OLG Düsseldorf, 20 U 43/03. sz. ügy) megállapította a bíróság a polgári jogi jogsértést akkor, amikor az önkormányzat külön engedélye nélkül egy regionális hírportál a solingen.info nevet használta.

Az osztrák bírói gyakorlat eltérést mutat. Az osztrák Legfelső Bíróság (Oberste Gerichtshof) például az adnet.at ügyben (4 Ob 47/03w) nem állapította meg az adnet.at nevet a település engedélye nélküli használó cég jogsértését. Az ítélet arra hivatkozott, hogy a település neve nem élvez az interneten kizárólagos védelmet, s a domain név használata nem megtévesztő és nem kizáró, ugyanis a település a közérdekű portálja üzemeltetéséhez használhatja az adnet.gv.at címet. Ezek miatt nem sérül a település nevéhez való joga.

14 Magyarországon a domain név használatával kapcsolatos perekkel a polgári bíróság ítélkezésében találkozhatunk. A Kúria több döntésben kimondta, hogy, a domain név az elektronikus szolgáltatások körében azonosítja a szolgáltatást nyújtó természetes vagy jogi személyt, mert annak nevét és elérhetőségét (címét) egyaránt meghatározza. Ezért a domain név használatával is megvalósulhat a névviselési jog sérelme (lásd pl. Pf. IV. 26.598/2001/3 számú vagy a Pfv. IV. 22.918/2001/7-es számú határozatokat). Más döntés kimondta, hogy a névviselési jog sérelmét az azonos vagy hasonló név jogosulatlan használata önmagában is megvalósítja. Személyiségvédelmet alapoz meg, ha más a jogi személy rövidített cégnevét az Internetes web lap domain neveként, illetőleg tevékenységének megjelölésére jogosulatlanul használja (Pfv. IV. 21.596/2008/4). A polgári ítélkezés több döntése a védjegybitorlás körében foglalkozik a domain név használatával.

15 A településnév-használatról összefüggésben – az Alkotmánybíróság fentebb jelzett döntésein túl – az Alapvető Jogok Biztosa járt el domain név használatának engedélyezése (az engedély utólagos megvonása) kapcsán. Az AJB 8678/2012-es számú jelentés – jelen indítványban is szereplő érvek alapján – alkotmányos visszásságot állapított meg, mert Hatvan város önkormányzata engedélyhez kötötte a város név domain névben való használatát [az ügyben a hatvan.eu (<http://hatvan.eu>) domain név használatát kérték]. Az

Alapvető Jogok Biztosa a településnév domain névként történő használatával kapcsolatban az alternatív vitarendezés lehetőségére hívta fel a figyelmet azzal, hogy ez nem zárja ki a felek bíróság előtti igényérvényesítését. [Megjegyzést érdemel, hogy egy 2003-ban közzétett elvi bírósági határozat szerint az Internet Szolgáltatók Tanácsa azzal, hogy a Regisztrációs Szabályzatában az ügyek meghatározott körére az általa létrehozott esetinek nevezett, de valójában állandó választottbíróságként működő választottbíróság kizárólagos hatáskörét kötötte ki, a domain regisztrációt kérőket a törvény által felállított állami bírósághoz való fordulás alkotmányos jogának gyakorlásában akadályozta meg (Legf. Bír. Gfv. VI. 32.826/2001.)].

16 Látható tehát, hogy a településnév domain névben való használatával kapcsolatos hozzájárulási, szerződési, jogorvoslati gyakorlat nem mutat egységességet sem a külföldi, sem a hazai jogéletben.

17 Jelen ügyben az Alapvető Jogok Biztosa Penc Község Önkormányzatának a településnév használatával kapcsolatos önkormányzati rendelete vizsgálatát kérte. Az indítvány alapján a Kúria elsőként azt állapította meg, hogy a településnév használata az önkormányzati jogokkal, illetve azok védelmével összefüggést mutat, a település nevének, címerének zászlajának használatára vonatkozóan az önkormányzat rendeltet alkothat. Nemcsak az önkormányzatnak, mint jogi személynek – aki e minőségében a névviselési jog sérelme esetén a polgári bíróság előtt perindításra jogosult –, de az önkormányzat területén élőknek is érdeke a rendezett településnév-használat. Másodsorban – mind a nemzetközi gyakorlat, mind a hatályos törvényi szabályok alapján – az állapítható meg, hogy nem feltétlenül esik azonos megítélés alá a településnév használatának szabályozása az interneten történő használat és az ezen a körön kívüli használat (pl. gazdasági társaság által felvett településnév használata) során.

18 Az Ör-el kapcsolatos jelen eljárás – legalábbis az indítványozó által az Ör. 2. § (2) bekezdésével kapcsolatban felvetettek alapján – alapvetően az internetes névhasználatra vonatkozik, ezért a névhasználattal összefüggésben a Kúria csak e kérdést vizsgálta.

19 Az Ör. 1. §-a fogalommeghatározást tartalmaz, definiálja a „Domain”, a „Domain név”, a „Domain igénylő” a „Domain használó” és a „Delegálás” fogalmakat. A fogalmak az internet-használatához kapcsolódnak, ugyanakkor e fogalmakat az Ör. nem használja, az Ör. tételes rendelkezéseiben nem jelennek meg. (Tehát nem értelmező rendelkezésekről van szó a rendelet alkalmazásában.)

20 Az Ör. 2. §-a a következőképpen szól:

„(1) Penc település nevét ennek ragozott, rövidített, mozaikszós, vagy toldalékos formában történő használatát bármely jogi személy, vagy jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet elnevezésébe, rendezvényei címébe, csak előzetes engedély alapján veheti fel, illetve használhatja.

(2) A védett tartalom az engedélyezett internetes megjelenési helyek keresztlinkeléses beágyazása is engedély köteles.

(3) Az (1) bekezdésben megfogalmazottak nem vonatkoznak:

- a. az Önkormányzat saját intézményeire,
- b. Wikipédiára,
- c. Kormány által üzemeltetett honlapokra.”

Az Ör. ezt követő 3-6. §-ai a településnév-használathoz szükséges kérelemmel, az engedéllyel kapcsolatos szabályokat tartalmazza, valamint 7. §-ában az Ör.-től eltérő használat szankcióját foglalja magában. Az Ör. 1. §-án és 2. §-ának vonatkozó rendelkezésein túl kifejezetten a internetes névhasználattal kapcsolatos rendelkezést az Ör. nem tartalmaz.

21 Az indítványozó hivatkozott az elektronikus hírközlésről szóló 2003. évi C. törvény 85. §-ára, amely szerint a domain nevek nem képezik kizárólagos állami tulajdon tárgyát, valamint az Ekertv. 3. §-ára, amely kimondja az előzetes engedélyezést kizáró elvet. A 3. § (1) bekezdés szerint információs társadalommal összefüggő szolgáltatás nyújtásának megkezdéséhez, illetve folytatásához előzetes engedély vagy bármely ezzel azonos joghatású hatósági határozat nem szükséges.

22 Az Ör. 2. § (1) bekezdése az engedélyezést valamely szervezet elnevezésébe, rendezvényei címébe történő felvétel esetén írja elő, amelybe értelemszerűen beletartozik az Ekertv. 3. § (1) bekezdése szerinti valamely szolgáltatás nyújtásával összefüggő engedélyezés is. Megállapítható, hogy az Ör. szövegszerűen nem tartalmazza, hogy az engedélyezés a „penc” domain név és ragozott, rövidített stb. használatára is vonatkozik, arra csak következtetni lehet: az Ör. 2. § (2) bekezdés kimondja, hogy az internetes megjelenési helyek keresztlinkeléses beágyazása is engedély köteles, amelyből az következik, hogy maguk az elsődleges internetes megjelenési helyek is azok.

23 Mivel az engedély az Ör. 2. § (1) bekezdésből eredően valamely internetes szolgáltatás megkezdését, folytatását is érintheti (pl. rendezvény címébe való felvételnél), így az Ör. 2. § (2) bekezdésébe meghatározott engedélyezés az Ekertv. 3. § (1) bekezdésébe (az előzetes engedélyezést tiltó szabályába) ütközése megállapítható. Az Ör. 2. § (2) bekezdése által az Ör. 2. § (1) bekezdése szerint nemcsak a település nevének, hanem annak ragozott, rövidített, mozaikszós vagy toldalékos formában történő használata is az Ör. hatálya alá esik, tehát az Ör.-ben az internetes településnév-használat tágabb köre is engedélyköteles. Törvénysértővé a keresztlinkes hivatkozásra is engedélyezési kötelezettséget előíró szabály vált azzal, hogy az Ekertv. 3. § (1) bekezdése alapján nem lehet előzetes engedélyhez kötni az információs társadalommal összefüggő valamely szolgáltatás nyújtásának megkezdését, illetve folytatását.

24 Erre tekintettel a Kúria megállapította, hogy az Ör. 2. § (2) bekezdése törvénysértő, ezért azt a Bszi. 55. § (2) bekezdés a) pontja alapján megsemmisítette. E rendelkezés megsemmisítésével a település nevének internetes használata nem esik az Ör. 2. §

(1) bekezdésének hatálya alá [annak ellenére nem, hogy az Ör. 2. § (3) bekezdés b) és c) pontja két tárgykört külön is kivesz]. Mindez természetesen nem akadályozza annak, hogy az érintett önkormányzat a névhasználattal kapcsolatos jogok sérelme esetén a polgári jog körében érvényesítheti igényeit.

25 Ugyanakkor a Kúria rámutat arra – ahogy azt a Domainregisztrációs Szabályzat 2.2.4. pontja is tartalmazza – hogy, kizárólag a helyi önkormányzat jogosult az önkormányzattal rendelkező település nevével megegyező domain nevet választani közvetlenül a .hu közdomain alá történő delegálás esetén (jelen esetben a penc.hu domain névről van szó). Ez a követelmény azonban csak a domain név választására vonatkozik.

26 Az Ör. 7. § (1) bekezdése értelmében „Aki a település „Penc” nevét megnevezésében, vagy egyéb módon engedély nélkül, illetve az engedélytől eltérően használja, továbbá az e rendeletben szabályozottakat megszegi, szabálysértést követ el, mely 150.000.- Ft-ig terjedő pénzbírsággal sújtható.” A 7. § (2) bekezdés kimondja, hogy „Az a szerv, vagy természetes személy, aki a településnév használatával a település, az Önkormányzat és intézményei jóhírét fenyegeti, az ezzel a magatartásával közösségellenes tevékenységet végez, amely szintén szabálysértési eljárást von maga után.” A 7. § (3) bekezdés alapján pedig „Szabálysértési eljárás a polgármester vagy jegyző kezdeményezésére a képviselő-testület döntése alapján feljelentésre indul. (Lefolytatására a Járási Hivatal jogosult.)”

27 A Szabstv. 1. § (1) bekezdése értelmében szabálysértés az e törvény által büntetni rendelt tevékenység vagy mulasztás, amely veszélyes a társadalomra. A Szabstv. hatálybalépésekor maga a Szabstv. rendelkezett az önkormányzati rendeletekben megállapított szabálysértési tényállások hatályon kívül helyezéséről. A Szabstv. 254. § (2) bekezdése előírta, hogy az önkormányzatok 2012. május 31-ig kötelesek hatályon kívül helyezni az önkormányzati rendeletekben meghatározott szabálysértési rendelkezéseket.

28 A Szabstv. önkormányzati rendeleti szabályozásra – amely a Szabstv. által megállapított (keret)tényálláshoz kapcsolódik – a tiltott prostitúció (lásd 172. §), a szeszital-árusítás, -kiszolgálás és -fogyasztás tilalmának megszegése (lásd 200. §) és a később beiktatott életvitelszerű közterületi tartózkodás szabályainak megsértése (179/A. §) tényállásoknál utal. A Szabstv. 250. §-a a felhatalmazó rendelkezéseket tartalmazza, az önkormányzatokat érintően a 250. § (4) bekezdése a 179/A. § (2) és (3) bekezdésében meghatározott körben ad külön felhatalmazást.

29 A Szabstv. rendelkezései alapján megállapítható, hogy az érintett önkormányzat a település nevével kapcsolatos szabálysértési tényállást és ehhez kapcsolódó eljárási szabályokat nem alkotott. Erre tekintettel a Kúria Önkormányzati Tanácsa megállapította, hogy az Ör. 7. §-a a Szabstv. 1. § (1) bekezdésével – amely együtt értelmezve a 254. § (2)

bekezdésével tartalma szerint kimondja, hogy szabálysértési tényállást csak törvény állapíthat meg önkormányzati rendelet nem – ellentétes, ezért azt megsemmisítette.

30 Az indítványozó az Ör. egészének megsemmisítését kérte, mert álláspontja szerint az Ör. e rendelkezések nélkül nem alkalmazható. A Kúria e tekintetben nem osztja az indítványozó álláspontját. Az Ör. nemcsak az internetes névhasználatot, hanem a település nevének használatát általában is szabályozza. A Kúria hangsúlyozza, hogy a mellett, hogy a névhasználattal kapcsolatos sérelem esetén rendelkezésre áll a magánjog körében a személyiségi jogok megsértéséből adódó jogkövetkezmények érvényesítése (és ez a főszabály), a település nevének használata körében nem lehet teljes egészében kizárni a közjog szabályait sem. Maga a Mötv. is tartalmaz ide tartozó rendelkezést, a 100. § (3) bekezdés értelmében a települések egyesítésével megszűnt község a nevét településrésznévként megtartja. Mint ahogy a fentiekből kiderül a településnév meghatározása, az önkormányzat nevének, címerének zászlajának használata önkormányzati saját ügy, amely körben helye van az Alaptörvény 32. cikk (2) bekezdése alapján rendeletet alkotni. Tehát nem zárhatók ki a településnév használatából a közjogi szabályok, a „hatóságias” megközelítés.

31 A település-név használatnak tehát több dimenziója van, a település nevének meghatározásától a névhasználatához való hozzájáruláson át, a jelen ügyben felmerült a településnevet is magában foglaló név domain-névként való használatáig. Ez utóbbi tekintetében azon túl, hogy a Domainregisztrációs Szabályzat életbe lépése óta a település nevével azonos karakterű, közvetlenül a .hu alá delegált domain név igénylőjeként kizárólag az adott település önkormányzatát ismeri el, azt is tartalmazza, hogy a település nevét valamilyen toldalékkal, vagy más szóval összekapcsolva domain névként bármely más, a Szabályzat feltételeinek megfelelő természetes vagy jogi személy is igényelheti, feltéve, ha az adott név általa történő használata nem jogellenes, megtevesztő, illetve megbotránkozást vagy félelmet keltő. A vonatkozó irodalom szerint a gyakorlatban előfordul(t), hogy egyes önkormányzatok engedélyhez próbálták kötni a település-névvel azonos karakterekből álló szó (annak ragozott, toldalékos stb.) változatának domain névbe való felvételét, más önkormányzatok a településnév domain névként való használatért használati díjat számítanak fel. De olyan is előfordult, hogy a település nem tudta elérni a településnév .hu domain név felvételét, mert azt már más, a Domainregisztrációs Szabályzat vonatkozó rendelkezésének az életbe lépését megelőzően lefoglalta. A településnév felvétele domain névbe ugyanakkor nemcsak a közvetlenül a .hu alá delegált domain névre vonatkozik, hanem ettől szélesebb (pl: .eu, .com), azaz maga a „védett tartalom” terjedelme is kérdéses. Településnevet is magában foglaló domain név esetleges engedélyezésének önkormányzati rendeletbe foglalása felveti azt a kérdést is, hogy miként viszonyul mindez a Jat. 6. § (1) bekezdésében foglalt azon szabályhoz, hogy az önkormányzati rendelet területi hatálya a helyi önkormányzat közigazgatási területére terjed ki. Látható tehát, hogy összetett kérdésről van szó, így a felmerülő ügyek kapcsán esetről-estre lehet majd állást foglalni az alkalmazott megoldás törvényességéről.

32 Az indítványozó a névhasználattal kapcsolatos szankcionálás körében a szabálysértessé minősítésen túl utalt arra, hogy az önkormányzat a közösségi együttélés szabályainak megsértéseként sem értékelhetné a domain regisztráció elmaradását, kifejtette, hogy „a jogállamiság elvével ellentétes, és a Mötv. szerinti felhatalmazással való visszaélést

valósít meg, ha az önkormányzat a jogvitában való pozíciójának erősítése érdekében rendeletben „közösségellenesnek” minősíti a másik fél magatartását.” Az érintett önkormányzat állásfoglalásban azonban arra utal, hogy az Ör. 7. §-ának megsemmisítése esetén „az esetleges bírságolás lehetőségét a közigazgatási bírság keretein belül fogja szabályozni”.

A Kúria Önkormányzati Tanácsa ezzel összefüggésben utal arra, hogy az Alaptörvény 25. cikk (2) bekezdés c) pontja, illetve a Bszi. 2. § (1) bekezdése és 24. cikk (1) bekezdés f) pontja alapján az önkormányzati rendeletek törvényességi vizsgálatát végzi. Nyilvánvaló, hogy nem tartozik (tartozhat) az önkormányzat hatáskörébe jogalkotási elképzelések előzetes véleményezése, így a Kúria jelen ügyben nem foglalhatott érdemben állást a szabálysértési tényállás helyébe esetlegesen belépő más szankcionálás törvényességéről. Amennyiben az önkormányzat erre vonatkozóan rendeletet alkot, úgy az indítványozónak megnyílik majd a lehetősége ezen rendelet törvényességi vizsgálatának kezdeményezésére is. Ebben a külön eljárásban lehet majd e kérdésben érdemben állást foglalni.

A döntés elvi tartalma

33 *Kizárólag a helyi önkormányzat jogosult a település nevével megegyező domain nevet választani közvetlenül a .hu közdomain alá történő delegálás esetén.*

A települési önkormányzat ugyanakkor nem kötheti engedélyéhez domain nevének (vagy annak ragozott, rövidített, toldalékos, mozaikszavas változata) keresztlinkes beágyazását.

Alkalmazott jogszabályok

34 2001. évi CVIII. törvény 3. § (1) bekezdése

Záró rész

35 A Magyar Közlönyben és az önkormányzati rendelettel azonos módon való közzététel elrendelésére a Bszi. 57. §-a folytán alkalmazandó Bszi. 55. § (2) bekezdés b) és c) pontja alapján került sor.

36 A döntés elleni jogorvoslatot a Bszi. 49. §-a zárja ki.

Budapest, 2015. február 17.

Dr. Kozma György sk. a tanács elnöke, Dr. Hörcherné dr. Marosi Ildikó sk. előadó bíró, Dr. Balogh Zsolt sk. bíró

A kiadmány hitelével:

tisztviselő